

Årsrapport från programcensor för år 2012

Namn: Per Tillgren, professor, Mälardalens högskola, Västerås, Sverige

Programsensor vid: Det psykologiske fakultet och programmen:
Bachelorprogrammet i folkehelse og helsefremmende arbeid, Masterprogram i Helsefremmende arbeid, Materprogram Helsefremmende arbeid samt Mastergraden i Health Promotion

Utnämnd för perioden: September 2009 till augusti 2013

Rapporten avser: År 2012

Allmän bakgrundsinformation

Av tidigare års rapporter har framgått att fokus för min granskning under denna period är i första hand den programutveckling som sker inom Bachelorprogrammet i folkehelse og helsefremmende arbeid. Förutom att ha tagit del av löpande information via e-post från programansvariga besökte jag Fakultetet i Bergen under två dagar i maj månad 2012. Vid det besöket träffade jag ansvariga för det aktuella programmet tillsammans med den administrativa handläggaren för programmen. I anslutning till det mötet träffade jag också studerande från första och andra året i Bachelorprogrammet. Vid besöket i Bergen lämnades också kursansvarig för det internationella Masterprogrammet i Health Promotion information om de förändringar som vidtagits i det programmet inför den nya kursen som börjar läsåret 2012/2013. Fokus för årets rapport är uppföljningen av Bachelorprogrammet.

Kommentarer enligt anvisningarnas pkt I-V.

I. Pensum, studieupplägg och examination

Årets granskning och samtal har utgått från den fastställda studieplanen för 2011-2015 för Bachelorprogrammet samt de två kurser inklusive timplaner som fakultetet ansvarar för i programmet, HEMB 110 och HEMB 210. När det gäller själva programmets studieplan har den utvecklats och motsvarar väl de krav som bör ställas för att studenterna ska svara upp mot de krav som ställs för anställningsbarhet inom främst offentlig förvaltning på kommun och landstingsnivå, men också för vissa tjänster inom den privata sektorn och inom civilsamhället. Genom stark teoretisk och vetenskaplig koppling i utbildningen bör studerande också vara väl grundade för fortsatta akademiska studier på master- och forskarutbildningsnivå, särskilt i de områden som kännetecknar HEMIL-sentrets forskning.

Har tidigare framfört behovet av att i utbildningen lyfta in moment kring global hälsa. Det finns en fördjupningsmöjlighet i det internationella masterprogrammet. Dock är det mycket få studerande från grundutbildningen som fortsätter den utbildningen och dagens hälsopanorama berörs i hög grad av den globalisering som sker i samhället. Samtidigt är dagens studenter i högre utsträckning än tidigare studenter intresserade av och söker sig utomlands under och efter slutförd grundutbildning.

En annan fråga som belysts är att utbildningen i begränsad omfattning belyser hälso- och sjukvårdssystem och dess betydelse för det hälsofrämjande arbetet. Här finns möjlighet till en koppling till det ekologiska perspektiv som utbildningen i hög utsträckning är grundad i.

Vad avser kursmodul HEMB 110 framkom bland annat från intervjuerna med studenterna att det fanns viss upprepning vad avser centrala begrepp för hälsofrämjande arbete och att samma kursbok hade använts i den tidigare kursen. Epidemilogidelen var uppskattad och att PBL-uppgiften var konkret och praktikrelevant och att de fick bra handledning. Dock kunde det ha lyfts in mer som berör hälsa och politik i uppgiften. En annan styrka studenterna lyfte fram vara att det fanns föreläsare med praktisk erfarenhet och tidigare gått kursen. Studenterna upplevde också att målet inte var tydligt i deras pensum för kursen. De uppskattade även att de fick hemuppgiften tidigt i kursen.

När det gäller kursmodulen HEMB 210 har den kursen senaste åren fått en tydligare inriktning på arenaperspektivet, men innehåller också som tidigare en fokusering på implementering och utvärdering av hälsofrämjande arbete. Denna förändring framkom tydligt av det den gruppuppgift studenterna genomfört i kursen. Ett moment som uppskattades av de intervjuade studenterna. De upplevde att de fått pröva sina teoretiska kunskaper i praktisk tillämpning, men också fått erfarenhet av att samarbeta, jobba ihop och disponera sin tid. En nackdel som framfördes var att grupperna var stora och bestod av sex till sju personer. För att använda tiden under vårterminen mer effektivt kunde utbildningen redan ha börjat de första dagarna i januari. Utifrån en genomgång av de två genomförda grupparbetena framkom att de var välstrukturerade och med utmärkt språkbehandling. Arbetena var också grundade i relevanta teorier för hälsofrämjande arbete. Arbetena innehöll också en reflektion och återkoppling till det genomförda arbetet. Uppgifterna belyste relevanta folkhälsofrågeställningar för studenterna. Utformning av uppgiften ger viktigt kunskap och erfarenhet som förberedelse för studenternas kommande examensarbete under det sista läsåret. Ur främst pedagogisk synpunkt bör det i framtiden övervägas en minskning av antalet deltagare i grupperna. En sådan förändrings skulle också bidra till att studenterna fick ta del av fler exempel av arenabaserat implementerings- och utvärderingsarbete.

II. Värderingsordningen

Utifrån tidigare upplagd plan för granskningsarbetet kommer detta att ske för examensarbetet vid granskningen 2013. För två av kurserna i programmet HEMB 110 och HEMB 210 som granskats under året bedöms att de former som tillämpas för respektive kurs är relevanta och fångar in de lärandemål som studenterna ska uppnå efter genomförd kurs.

III. Deltagit och diskuterat med ansvariga om kvalitetsutvecklingen i studieprogrammet

I samband med mötet i Bergen i maj månad 2012 gicks igenom det pågående utvecklingsarbetet med kvalitetsförbättring av det treåriga Bachelorprogrammet. Frågor som bland annat diskuterades berörde inslag av och avgränsning mellan teori och praktik i utbildningen och hur kvalitén i sådant arbete kan säkerställas. En annan central fråga som togs upp är att genom förebyggande insatser minimera att studenter inte avslutar sin utbildning redan under och efter första året. En viktig strategi i det fortsatta arbetet är att försöka få en mer sammanhållen och samordnad

utbildning mellan de tre fakulteten som ansvarar för programmet det året samt att studenterna också möter färre lärare det året. Ett annat förslag som diskuterades var att försöka identifiera kritiska tidpunkter då lärarerkontakterna från HEMIL-sentret bör vara mer aktiva. Exempel på sådana tillfällen som berördes var i perioden mellan första och andra terminen och i samband med kursen HEMB 110.

IV. Eventuella förhållanden som påverkar genomförandet av programmet under den aktuella perioden

Det finns idag en stor samsyn och förändringsbenägenhet för att utveckla Bachelorprogrammets kvalitet och att försöka vidmakthålla studenter under hela den treåriga utbildningen. En styrka är också att det finns stor kontinuitet i lärarlaget. Faktorer som kan påverka den pågående utvecklingen bedöms främst vara av extern karaktär genom till exempel politiska beslut av statmakten eller av beslut och förändringar som fattas inom universitetet och som kan påverka dimensionering, resurser och organisation.

V. Rollen och uppgiften som programsensor

För att kunna genomföra uppdraget på ett konstruktivt sätt och utifrån den tid som står till förfogande har det under åren med berörda parter utvecklats ett systematiskt förhållningssätt med en tydlig avgränsning och en gemensam målbild. Viktiga förutsättningar som underlättar genomförandet av arbetsuppgiften. En styrka för uppdraget är den participatoriska ansatsen med berörda intressenter (programansvariga, studenter och administration). Därtill finns en öppenhet i samtalen och en transparens i verksamheten.

Avslutande kommentar

Årets uppföljning som främst avsåg Bachelorprogrammet visar på att de konkreta förbättringar som initierats har fått genomslag i utbildningen. Dock finns det vissa justeringar som bör göras under främst det första läsåret så att studenter inte upplever upprepningar i de olika kurserna. En positiv notering är att det under senaste läsåret var fler studenter som genomförde examensarbeten och slutförde sin utbildning än tidigare år. I samband med 2013 års granskning finns det möjlighet att få en helhetsbild över kvalitetsarbetet och de förändringar som genomförts utifrån erfarenheter från den första studentkohorten som genomfört programmet. Förhoppningsvis har de hittillsvarande insatserna bidragit till att fler studenter slutför den påbörjade utbildningen och att den motsvarar de krav som arbetslivet ställer på att anställa nyexaminerade studenter.

Västerås 2012-12-30

Per Tillgren
professor i folkhälsovetenskap och hälsofrämjande arbete

